

Näringsdepartementet
Transportenheten

103 33 Stockholm

Redovisningscentraler för taxi (Ds 2013:66)

Inledning

Åklagarmyndigheten instämmer i stort i de bedömningar som görs i utredningsförslaget. Detta yttrande begränsar sig dock i första hand till att lämna synpunkter på den del av utredningen som utgör förslag på straffrättslig lagstiftning. Förslaget har, enligt Åklagarmyndighetens mening, vissa brister.

Förslaget till lag om redovisningscentraler

12§

Lagförslaget tillstyrks.

Den föreslagna skyldigheten för juridiska personer att till Transportstyrelsen anmäla ändrade förhållanden, såsom byte av verksamhetsansvarig, synes inte vara förenad med någon sanktion. För att undvika risken att målvakter sätts in som företrädare för dessa bolag bör, enligt Åklagarmyndighetens mening, någon form av sanktion övervägas.

27 §

Lagförslaget avstyrks.

Stadgandet straffbelägger handlingar som helt eller delvis utgör brott mot befintlig lagstiftning. Den som uppsåtligen ändrar uppgifter som ska bevaras i en redovisningscentral kan således lagföras för urkundsförfalskning enligt 14 kap. 1 § brottsbalken. Den som uppsåtligen förstör eller på annat sätt undanskaffar sådana uppgifter kan lagföras för hindrande av urkunds bevisfunktion enligt 14 kap 4 § brottsbalken.

Straffbestämmelserna skiljer sig från det föreslagna straffbudet såtillvida att det i 1 och 4 §§ 14 kapitlet brottsbalken inte stadgas något ansvar för oaktsamma handlingar och att även ringa fall leder till ansvar.

Utöver straffbestämmelserna i 14 kapitlet torde även ansvar för medhjälp till skattebrott alternativt bokföringsbrott kunna bli aktuellt för den som ändrar, förstör eller undanskaffar de aktuella uppgifterna, om det sker i syfte att främja annans brottslighet.

Frågor om brottskonkurrens har inte blivit belysta av utredningen. Lagstiftning som i huvudsak straffbelägger samma gärningar, finns redan. Det finns därför, enligt Åklagarmyndighetens mening, inget behov av det föreslagna straffbudet.

Straffansvaret enligt 27 § är enligt utredningen avsett att motsvara det ansvar som följer enligt bestämmelserna om bokföringsbrott och försvårande av skattekontroll. Paragrafen saknar emellertid bokföringsbrottets ”huvudsakskriterium”, vilket skulle medföra ett striktare straffansvar för den som bevarar uppgifter i en redovisningscentral, än för den som bevarar samma uppgifter i egenskap av bokföringsskyldig.

I paragrafen stadgas vidare straffansvar för *den som* uppsåtligen eller av oaktsamhet ändrar, förstör eller undanskaffar uppgifter som ska bevaras i en redovisningscentral. Åklagarmyndigheten anser att avgränsningen av den personkrets som avses med begreppet *den som* är oklar. För bokföringsbrott och försvårande av skattekontroll åvilar straffansvar endast de personer som har en bokföringsskyldighet, det vill säga en skyldighet eller ansvar att hantera uppgifterna. Enligt utredningen bör straffansvaret i första hand åvila den som bedriver näringsverksamheten. Ansvaret enligt 27 § torde däremot enligt dess ordalydelse kunna omfatta en vidare krets av personer, exempelvis en datatekniker som råkar radera data vid en uppdatering.

Åklagarmyndigheten anser vidare att det är oklart vad som avses med uppgifter som *ska* bevaras i en redovisningscentral. Enligt utredningen synes bestämmelsen avse sådana uppgifter som är överförda till en redovisningscentral. Straffansvaret riktar sig då mot den eller de som ansvarar för bevarandet av uppgifterna vid redovisningscentralen. Enligt ordalydelsen kan dock bestämmelsen tolkas som att den omfattar även uppgifter som ännu inte har överförts och att straffansvaret även riktar sig mot tillståndshavarna.

Underlåtenhet att överföra taxameteruppgifter till redovisningscentral

Åklagarmyndigheten tillstyrker utredningens förslag att straffbelägga underlåtenhet att överföra uppgifter till en redovisningscentral. Någon ny straffbestämmelse har dock inte föreslagits, varken i taxitrafiklagen, taxitrafikförordningen eller i den nya lagen om redovisningscentraler inom taxinäringen. Det är oklart vilken straffbestämmelse som är avsedd att tillämpas i aktuella fall. Förslaget uppfyller i detta avseende inte det krav på

tydlighet som är en förutsättning för att någon ska kunna dömas för gärningen och därmed också för att åtal ska väckas.

Mot bakgrund av att en skyldighet för tillståndshavaren att överföra uppgifterna till redovisningscentraler enligt förslaget ska införas i taxitrafiklagen, synes ett naturligt och tydligt alternativ vara att införa en ny straffbestämmelse i 5 kapitlet i samma lag.

Utifrån de intressen Åklagarmyndigheten har att bevaka har jag inte några ytterligare synpunkter på förslaget.

I detta ärende har vice riksåklagaren Kerstin Skarp beslutat. Kammaråklagare Gunilla Sandblom har varit föredragande. Vid ärendets beredning har även överåklagaren Thomas Häggström medverkat.

Kerstin Skarp

Gunilla Sandblom